

27. 9. 2001

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odměna v advokacii

Podle advokátního tarifu může být odměna stanovena jako smluvní nebo jako mimosmluvní (tarifní). Pokud se odměna advokáta za poskytnuté právní služby řídí smlouvou s klientem, potom jde o smluvní odměnu - její úroveň není předpisem limitována, záleží na konkrétní dohodě. Není-li odměna takto dohodou určena, řídí se ustanoveními advokátního tarifu.

Do občanského soudního řádu byl s účinností od 1. ledna 2001 zaveden nový režim náhrady nákladů řízení spočívajících v odměně kvalifikované právní zastoupení. Soudy neurčují náhradu odměny za zastupování advokátem (resp. notářem v rámci jeho oprávnění daným notářským řádem) jako dříve ve výši mimosmluvní odměny dle advokátního tarifu (vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. [177/1996](#) Sb., v platném znění), nýbrž podle sazeb stanovených novou vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. [484/2000](#) Sb. (ve znění vyhlášky č. [49/2001](#) Sb.) paušálně pro řízení v jednom stupni. (Zanedbatelnou výjimkou zůstalo separované rozhodování o zaviněných a náhodných nákladech řízení, jakož i případy, kde to odůvodňují zvláštní okolnosti. Odměna za zastupování v civilních řízeních v jednom stupni, která byla zahájena před 1. 1. 2001, bude také ještě stanovena podle předchozí právní úpravy.) Nová úprava je v jednoduchých sporech výhodná pro oprávněné, naopak v řízeních komplikovaných a zdoluhavých pro povinné, protože skutečně zaplacené palmáre může převýšit soudem přiznanou náhradu odměny za právní zastoupení.

Podle advokátního tarifu může být odměna stanovena jako smluvní nebo jako mimosmluvní (tarifní). Pokud se odměna advokáta za poskytnuté právní služby řídí smlouvou s klientem, potom jde o smluvní odměnu - její úroveň není předpisem limitována, záleží na konkrétní dohodě. Není-li odměna takto dohodou určena, řídí se ustanoveními advokátního tarifu.

Smluvní odměna

Smluvní odměna spočívá v ujednání mezi advokátem a mandantem o částce, za níž bude mandatář právní službu poskytovat, anebo o způsobu jejího určení. Ujednání o smluvní odměně je buď součástí mandátní smlouvy, na jejímž základě se se právní služba poskytuje, anebo je dohodnuto samostatně. (Smluvní odměna může mít vzásadě dvě podoby. Při časové odměně se advokát a klient dohodnou na hodinové sazbě (ev. poplatku za jinou časovou jednotku), anebo si obě strany určí celkovou odměnu za vyřešení celého případu (její výše může být vyjádřena i podílem na hodnotě věci) a potom jde o paušální resp. podílovou odměnu.)

Mimosmluvní odměna

Výše mimosmluvní odměny se určí podle vyhláškou (advokátním tarifem) stanovené sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby určitého typu (vychází se z jeho tzv. tarifní hodnoty) a podle počtu úkonů, které advokát ve věci vykonal. Klient tedy platí za každý úkon právní služby, který právník v jeho věci učiní.

Soudem přiznávaná náhrada odměny (za zastupování účastníka advokátem) činí ve věcech, v nichž je předmětem řízení zaplacení peněžité částky do 10.000.000 Kč, zhruba šestinásobek sazby mimosmluvní odměny, odpovídá tedy 6 úkonům právní služby.

Pro řadu právních věcí, ať už penězi ocenitelných či nikoliv, určuje vyhláška č. [484/2000](#) Sb. náhradu odlišně. Kupříkladu odměna za jeden úkon činí 1000 Kč ve věcech:

1. ochrany osobnosti bez návrhu na náhradu nemajetkové újmy,

2. nájmu nebytových prostor, staveb a pozemků, nejde-li o peněžité plnění,
3. žalob nebo opravných prostředků ve správním soudnictví,
avšak paušální náhrada palmáre činí v 1. případě 6.200 Kč, ve 2. případě 3.800 Kč a ve 3. případě 3.500 Kč. Ve věcech ochrany osobnosti s návrhem na náhradu nemajetkové újmy odměna za jeden úkon činí 1500 Kč; paušální náhrada odměny za zastupování je stanovena částkou 12.500 Kč.

Zákonodárna iniciativa v důvodové zprávě k novele občanského soudního řádu vytkla dřívějšímu mechanismu určování náhrady palmáre složitost, jež činila soudům obtíže, vedoucí k přezkumu rozhodnutí o nákladech řízení v odvolacím procesu. Je otázkou, zda novelizovaná právní úprava přinese žádanou změnu. Strana, pro níž budou paušální sazby nevýhodné, se s poukazem na právními předpisy nedefinované a rovněž dosud nejudikované okolnosti případu může domáhat stanovení kompenzace odpovídající mimosmluvní odměně dle advokátního tarifu.

Richard W. FETTER (právník)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)